

Kazimierz Sawicki, mierniczy-geodeta. Urodził się w Warszawie, dnia 16 stycznia 1889 roku. Mając niespełna siedem lat, wyjechał w roku 1896 z rodzicami do Moskwy, tam też ukończył gimnazjum przyrodnicze, a następnie wstąpił do Konstantynowskiego Instytutu Geodezji. Po odbyciu studiów otrzymał dyplom inżyniera geodety w roku 1916. W okresie pierwszej wojny światowej, zaraz po skończeniu studiów, aż do roku 1918 służył w oddziałach inżynieryjnych wojsk rosyjskich, ostatnio w strefie działań wojennych frontu zachodniego jako naczelnik oddziału. Po demobilizacji powrócił do Moskwy, skąd wraz z rodzicami pod koniec 1918 roku wyjechał na stałe do Polski. Od tego momentu Kazimierz Sawicki całe swoje życie, poprzez okres II Rzeczypospolitej, drugiej wojny światowej i wszystkie lata swego długiego życia w czasach po wyzwoleniu pracował w zawodzie geodezyjnym, jako inżynier, zarówno w państwowych, jak i prywatnych instytucjach pomiarowych. Dał się poznać jako bardzo dobry pedagog-nauczyciel w wyższym i średnim szkolnictwie technicznym, wyróżniający się redaktor, zaangażowany działacz społeczny i naukowiec, poświęcający się badaniom historii rozwoju geodezji. Kazimierz Sawicki w latach 1919-1921 pracował w Głównym Urzędzie Ziemiemskim na stanowisku mierniczego.

Po uzyskaniu w dniu 28 stycznia 1924 r. tytułu MIERNICZEGO PRZYSIĘGŁEGO, w latach 1924-1939 wykonując wolny zawód we własnym przedsiębiorstwie, prowadził z upoważnienia Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych prace scaleniowe na terenie całej Polski. Natomiast w okresie drugiej wojny światowej prowadził prace scaleniowe tylko na terenie województwa warszawskiego. Już w okresie studiów w Instytucie Geodezyjnym w Moskwie Kazimierz Sawicki należał do Koła Studentów Geodetów Polskich, będąc jego sekretarzem. Koło to, pod przewodnictwem Edwarda Warchałowskiego, opracowało Memoriał w sprawie organizacji służby geodezyjnej i szkolnictwa w odrodzonej Polsce. Memoriał ten został dostarczony przez Kazimierza Sawickiego władzom na przełomie lat 1918/1919, po powrocie do kraju i był przedmiotem obrad w 1920 roku na konferencji zwołanej przez Ministra Robót Publicznych Gabriela Narutowicza. W roku 1922 Kazimierz Sawicki został mianowany przez Ministra Robót Publicznych członkiem Państwowej Rady Mierniczej. W latach 1926-1931 należał do Związku Mierniczych Przysięgłych, zaś w roku 1935 został członkiem założycielem Stowarzyszenia Mierniczych Przysięgłych. W roku 1939, na Kongresie Inżynierów Mierniczych, w przygotowaniu którego czynnie i aktywnie współdziałał jako sekretarz Komitetu Organizacyjnego, był członkiem założycielem Związku Inżynierów Miernictwa, a następnie członkiem jego Zarządu. W latach II wojny światowej pracował w konspiracji m. in. przy tłumaczeniu i powielaniu dla potrzeb wojskowych, niemieckich instrukcji okupacyjnej armii oraz opisu różnego rodzaju niemieckiego sprzętu wojskowego. Równolegle w latach tych rozpoczął załączkowe prace historyczne przy studium nad rozwojem Kształtu gospodarstw chłopskich, opracowując temat „O rozłogu ziemi w projekcie scalania gruntów chłopskich

Po zakończeniu II wojny światowej, już od roku 1945 Kazimierz Sawicki aktywnie współpracował przy organizowaniu Głównego Urzędu Pomiarów Kraju, w którym w latach 1945-1948 piastował stanowisko wiceprezesa GUPK. Następnie w latach 1949-1952 był starszym inżynierem do spraw typizacji i studiów w Centralnym Biurze Studiów i Projektów Budownictwa Przemysłowego, zaś w latach 1953-1955 pracował w Centralnym Biurze Projektów Budownictwa Komunalnego na stanowisku kierownika gabinetu projektów. Dzięki rozległym zainteresowaniom w zakresie geodezji inżynieryjnej opracował w

roku 1956 nowy „Sposób pomiaru różnego rodzaju odkształceń zwłaszcza dla budownictwa oraz urządzenie do wykonywania tego sposobu”, za co uzyskał pierwsze świadectwo patentowe na wynalazek. W latach 1955-1964, do chwili przejścia na emeryturę, Kazimierz Sawicki pracował w Państwowym Przedsiębiorstwie Wydawnictw Kartograficznych na stanowisku redaktora naukowego. Obok bogatej i wszechstronnej naukowej działalności wydawniczej, społecznie redagował Biuletyn Koła Inżynierów Mierniczych w latach 1937-1939 (wychodził jako dodatek do „Przeglądu Technicznego”, a w postaci nadbitek i w specjalnej okładce był rozsyłany członkom Koła), a w ostatnim roku przed wybuchem II wojny światowej był redaktorem miesięcznika „Geodeta” organu Związku Inżynierów Miernictwa. W latach 1954- 1957, publikował w „Przeglądzie Geodezyjnym” artykuły o charakterze publicystycznym, dotyczące aktualnych problemów w życiu organizacyjnym i zawodowym polskich geodetów.

Z satysfakcją należy podkreślić działalność dydaktyczną Kazimierza Sawickiego. Zaraz po ukończeniu studiów wyższych, po uzyskaniu dyplomu inżyniera geodety, prowadził obok pracy zawodowej i społecznej także działalność dydaktyczną, w różnych instytucjach naukowych i na różnym poziomie, oczywiście w zależności od potrzeb. Już w roku 1919 był wykładowcą z przedmiotu miernictwo na trzyletnich kursach prowadzonych przez Główny Urząd Ziemi, gdzie pełnił równocześnie funkcję zastępcy kierownika tych kursów. W okresie międzywojennym był wykładowcą na oficerskim kursie topografów w Wojskowym Instytucie Geograficznym (WIG). W roku 1924 był autorem i wykonawcą drugiego wydania Instrukcji Technicznej Ministerstwa Robót Publicznych. W czasie II wojny światowej wykładał Miernictwo na Wydziale Mierniczym Państwowej Szkoły Budownictwa Lądowego i Wodnego. Była to „szkoła zawodowa II stopnia”, na otwarcie której uzyskano zgodę władz okupacyjnych. Utworzona nieco później na terenie Politechniki Warszawskiej, za zgodą władz okupacyjnych, tak zwana Wyższa Szkoła Techniczna, była w dużym stopniu przykrywką dla prowadzenia kształcenia inżynierów w konspiracji. Wykłady prowadziło tam wielu pracowników naukowych z Warszawy, a wśród nich byli: prof. Edward Warchałowski, Stanisław Kluźniak i Kazimierz Sawicki. Ukoronowaniem pracy Sawickiego był także Jego udział w licznych konferencjach naukowych, tak krajowych, jak i międzynarodowych. Z działalnością dydaktyczną ściśle wiąże się działalność naukowo-publikacyjna. Działalność ta rozpoczęła się w pierwszych latach po uzyskaniu niepodległości w 1918 r. Należały do niej działania wydawnicze wielu publikacji o tematyce geodezyjnej publikowane w „Przeglądzie Mierniczym”, zakończone wydaniem w roku 1939 na zlecenie Ministerstwa Reform Rolnych opracowania dotyczącego metod szacowania gruntów scalonych.

W latach, od 1965 roku, jako jeden z założycieli Komisji ds. Muzeum i Wystaw SGP, a po utworzeniu współdziałającego z nią zespołu ds. historii geodezji polskiej przy Muzeum Techniki NOT w Warszawie, dużą część swej aktywności poświęcił pracom z zakresu historii geodezji, zwłaszcza polskiej. W tej dziedzinie opublikował w latach powojennych liczne artykuły oraz przygotował lub zainicjował przygotowanie wielu historycznych wystaw o tematyce geodezyjnej, eksponowanych w Muzeum Techniki w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie.

Działalność wystawiennicza Kazimierza Sawickiego oraz łącząca się działalność badawczo-publikacyjna, trwały praktycznie przez cały okres lat 1950-1980. Począwszy od roku 1953,

pisywał regularnie artykuły popularne i popularno-naukowe w licznych czasopismach takich jak, np. „Przegląd Geodezyjny”, „Przegląd Techniczny”, „Młody Technik”, „Mówią Wieki”. Przygotowywał także artykuły naukowe publikowane w kwartalnikach PAN takich jak „Geodezja i Kartografia” czy „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”. Liczba tych artykułów przekroczyła 70. Ukoronowanie Jego badań historycznych stanowi wydana w roku 1960 książka pt. „Pięć wieków geodezji polskiej”, która doczekała się trzech wydań: w latach 1960, 1964 i 1968***. Jest to praktycznie jedyne jak dotąd wydawnictwo, obejmujące dorobek geodezji polskiej od XV do XIX wieku. Książka ta napisana lekko, w formie, którą nazwać by można formą esejów historycznych, stanowi w polskiej literaturze technicznej pozycję unikalną. Miarą osiągnięć i zainteresowań oraz rangi naukowej Kazimierza Sawickiego był jego udział w Międzynarodowym Kongresie Historii Nauki, który został zorganizowany w roku 1965 w Warszawie i Krakowie.

W 1969 r. uczestniczył w polsko-radzieckim sympozjum na temat polsko-rosyjskich kontaktów naukowych. Na III krajowej konferencji katedr geodezji na wydziałach niegeodezyjnych (1967 r.) wygłosił referat inauguracyjny pt. „400 lat Geometrii Stanisława Grzepskiego”.

Kazimierz Sawicki za swą wybitną działalność zawodową, naukową i społeczną został uhonorowany wieloma odznaczeniami państwowymi, zawodowymi i społecznymi, w tym Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Brązową, Srebrną i Złotą Odznaką za „Zasługi w dziedzinie Geodezji i Kartografii” oraz Złotą Odznaką Honorową SGP.

Kazimierz Sawicki zmarł 24 stycznia 1981 roku. Został pochowany na cmentarzu w Warszawie